

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **stěžovatele: V. Z.**, zastoupen Mgr. Romanem Seidlerem, advokátem, se sídlem Na Jíkalce 13, Plzeň, a **dalšího účastníka: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 63 Az 177/2004 - 19 ze dne 22. 12. 2004,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Ministerstvu vnitra **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Ministerstva vnitra (dále též „žalovaný“) ze dne 20. 9. 2004, č. j. OAM - 2792/VL - 07 - 19 - 2004, byla žádost stěžovatele V. Z. o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění zákona č. 2/2002 Sb. (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že skutečnosti uváděné stěžovatelem - problémy s příslušníky mafie, obavy z jejich možného jednání a dále snaha o legalizaci pobytu na území České republiky – nelze důvodu pro udělení azylu podřadit.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který jí rozsudkem ze dne 22. 12. 2004, č. j. 63 Az 177/2004 - 19, jako nedůvodnou zamítl. V odůvodnění svého rozsudku krajský soud uvedl, že ze všech procesních úkonů učiněných stěžovatelem v tomto řízení o udělení azylu v České republice bylo zjištěno, že neopustil

Ukrajinu z důvodu, že by byl pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod, ani ze strachu z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo zastávání politických názorů. Důvody uplatněné stěžovatelem jsou nepodřaditelné pod žádný z důvodů pro udělení azylu, a žalovaný proto podle názoru krajského soudu nepochybil, jestliže žádost stěžovatele zamítl jako zjevně bezdůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

Stěžovatel brojí proti tomuto rozsudku krajského soudu kasační stížností, ve které uvádí, že v případě návratu do vlasti se bojí mafie, která nevybíravým způsobem zasahuje do jeho soukromého života a obtěžuje jej i na veřejnosti. V tomto způsobu pronásledování mafií lze spatřovat naplnění pojmů „pronásledování“ ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu, neboť stěžovateli se podle jeho přesvědčení nedostane účinné ochrany ze strany ukrajinských státních orgánů. Stěžovatel je přesvědčen, že je ze strany mafie pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, neboť mu mafie znemožňuje se shromažďovat se svými přáteli na Ukrajině na veřejnosti. Stěžovatel se nad podklady této skutečnosti domnívá, že by mu mohl svědčit některý z důvodů pro udělení azylu. Krajskému soudu lze pak podle stěžovatele vytknout, že s ohledem na popsanou situaci stěžovatele se dostatečně nevypořádal s otázkou, zda v daném případě byly splněny zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu (tzv. humanitární azyl). Zároveň stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesením přiznal kasační stížnosti stěžovatele odkladný účinek z důvodu, z důvodu, které blíže popsal.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek včetně řízení, které mu předcházelo, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že se stěžovatel dovolává právních důvodů kasační stížnosti vymezených v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Podle uvedeného ustanovení lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, žádost o udělení azylu se zamítne jako zjevně bezdůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu.

V předmětné věci Nejvyšší správní soud z obsahu správního spisu zjistil, že stěžovatel požádal 11. 9. 2004 v České republice o udělení azylu, když jako důvody uvedl, že má strach vrátit se domů (na Ukrajinu) kvůli mafii, jelikož mu vyhrožovali, že jej zabijí. Při pohovoru k žádosti o udělení azylu potom stěžovatel uvedl, že dne 1. 1. 2004 se vracel automobilem z města L. a během cesty měl autonehodu, když narazil do jeepu, v němž byli tři muži. Muži po něm požadovali částku ve výši 5000 USD jako náhradu škody. Chtěl přivolat policii, ale uvedení muži nechťeli, protože někam spěchali. Stěžovatel připustil, že byl viníkem

autonehody, později jej uvedení muži doma navštívili a chtěli po něm uvedenou částku peněz, když jim řekl, že tolik peněz nemá, oni po něm chtěli, aby pro ně pracoval. Tuto spolupráci odmítl, protože věděl, co je to za lidi, a bylo by to nebezpečné. Na to reagovali tak, že jim tedy musí dát obnos ve výši 10 000 USD, a pokud jim tyto peníze nedá, tak jej zabijí.

Z takto zjištěného skutkového stavu vycházel jak správní orgán, tak i krajský soud, a tyto orgány správně dovodily, že se nejedná o důvody vymezené § 12 zákona o azylu, neboť se nejednalo o pronásledování z tam vymezených důvodů.

Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že ve své stabilní rozhodovací praxi vychází z toho, že má-li být splněna podmínka odůvodněného strachu z pronásledování z některého z důvodů uvedených v § 12 odst. 1 zákona o azylu, musí k tomuto pronásledování docházet zásadně přímo ze strany veřejné, a to státní moci; za takové pronásledování lze však považovat i pronásledování nepřímé (a to stále ze zákona vypočtených důvodů) i nelegálními strukturami za situace, kdy státní moc takovou perzekuci trpí, mlčky jí přihlíží či ji svou úmyslnou pasivitou umožňuje. Azylantem však není ten, kdo tvrdí, třeba i věrohodně, že je pronásledován nestátními nelegálními strukturami, má z jejích perzekuce odůvodněnou obavu, a státní moc, přes zřejmé a průkazné úsilí nezákonné aktivity potlačit, toho není z objektivních důvodů schopna. V daném případě pak žalovaný vůbec netvrdí, že by byl pronásledován ze strany státní moci, pokud pak byl pronásledován soukromými osobami, nebylo to z důvodů uvedených v § 12 odst. 1 zákona o azylu.

K námitce stěžovatele ve vztahu k aplikaci § 14 zákona o azylu je třeba uvést, že v daném případě správní orgán na jeho případ použil tzv. zkráceného řízení o azylovém právu, uplatňovaného na základě zjevně nedůvodného návrhu na zahájení řízení. Jedná se o řízení, které není prováděno v celém rozsahu, tj. neprobíhá zde proces dokazování o přítomnosti odůvodněného strachu z pronásledování. Možnost zkráceného řízení je zakotvena v ust. § 16 zákona o azylu, přičemž nutno zdůraznit, že naplnění podmínek uvedených v tomto ustanovení neznamena automaticky vyloučení z řízení o udělení azylu, ale jeho zrychlení. Žadateli však musí být dána možnost, aby se vyjádřil k obsahu svoji žádosti, aby tak mohly být posouzeny konkrétní jednotlivé důvody, které jej vedly k opuštění země původu. Pokud z řízení o azylu vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona o azylu, pak správní orgán bez dalšího – ale jen v lhůtě podle odst. 2 téhož ustanovení – zamítne žádost. Rozhodne tedy konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Pro rozhodování o udělení azylu pro některý z důvodů přebíraných v ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Protože tento důvod při zamítnutí žádosti podle § 16 zákona o azylu zjišťován není, pro stěžovatele z toho vyplývá, že v případě, kdy jeho žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, nemůže se v řízení o kasační stížnosti dovolávat posouzení azylu podle § 14 zákona o azylu (stejně jako by se nemohl dovolávat posouzení azylu podle § 12 zákona o azylu, neboť o této formě azylu nemohlo být v tomto typu řízení rozhodnuto).

Jak již bylo výše uvedeno, Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje se správním posouzením věci žalovaným a potažmo i krajským soudem. Stěžovatelem tvrzené skutečnosti nelze akceptovat jako důvody pro udělení azylu, neboť v jeho případě se nejedná o splnění azylově relevantních ustanovení zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že posouzení právních otázek soudem nepovažuje za nesprávné a důvod tvrzený stěžovatelem ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. v posuzované věci neshledal.

Nejvyššímu správnímu soudu tedy z výše uvedených důvodů nezbylo, než kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítnout.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 ve spojení § 120 s. ř. s. Protože Ministerstvo vnitra žádné náklady neuplatňovalo a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že Ministerstvu vnitra se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejdou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. ledna 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu